

## UNCTAD

Küresel ekonomi daralma : -4.3%

Küresel İmalat sanayi : -11%

## ILO

Çalışılan süre kaybı : -11%. → 400 milyon tam zamanlı eşdeğer iş kaybı  
(DİSK, Eylül 2020) : 1 m. 706 bin

Krize karşı ülkelerin yıl boyunca uyguladığı iktisadi canlandırma paketlerinin toplam tutarı, UNCTAD ve IMF tarafından paylaşılan verilere göre, 12 trilyon dolar düzeyine ulaştı.

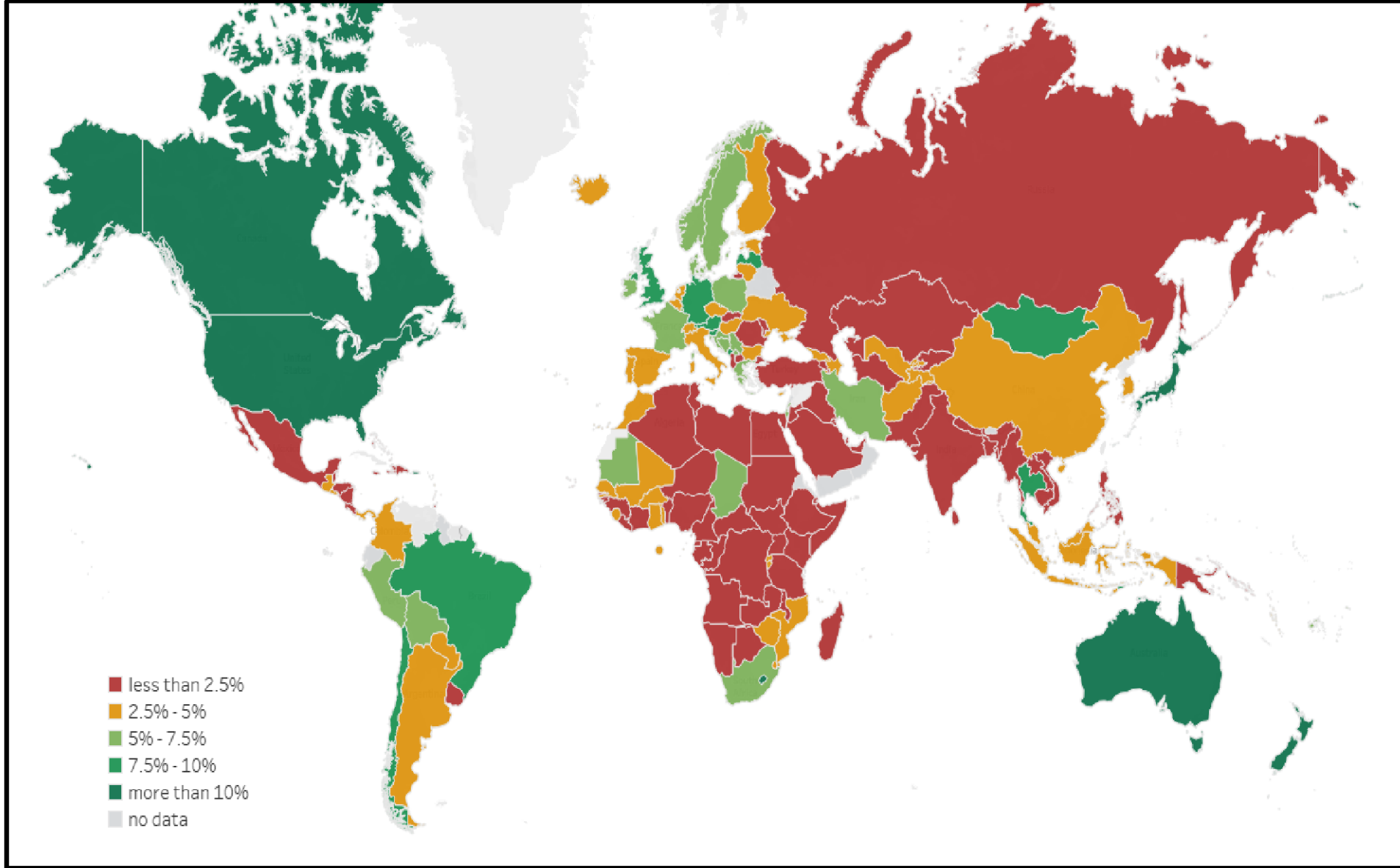
**Gelişmiş ülkelerde** uygulanan *doğrudan mali harcama* (ya da mali gelirden vazgeçme) biçiminde uyguladıkları *genişleyici maliye politikalarının* milli gelirlerine oranı yüzde 9.5'e ulaşmakta.

Bu rakama, milli gelirlerine oran olarak yüzde 11.8'e ulaşan özkaynak desteği, kredi garantisi ve teşviklendirilmiş kredi kullanımını gibi *parasal destekleri* de ilave etmeliyiz.

Diğer yandan, **gelişmekte olan ülkelerde** söz konusu ekonomik tedbirlerin büyüklüğü sadece yüzde 3.8'lik *mali destek* ve yüzde 2.4'lük *parasal / kredi desteği* olarak hesaplanmakta.

Sağlanan toplam desteğin *kişi başına* boyutu *gelişmiş ülkelerde* 3,500 dolara çıkarken, *gelişmekte olan ülkelerde* sadece 161 dolar düzeyinde.

# COVID-19 Krizine karşı Açıklanan Mali Paketler: İlave Mali Harcamalar ve Vazgeçilen Mali Gelir



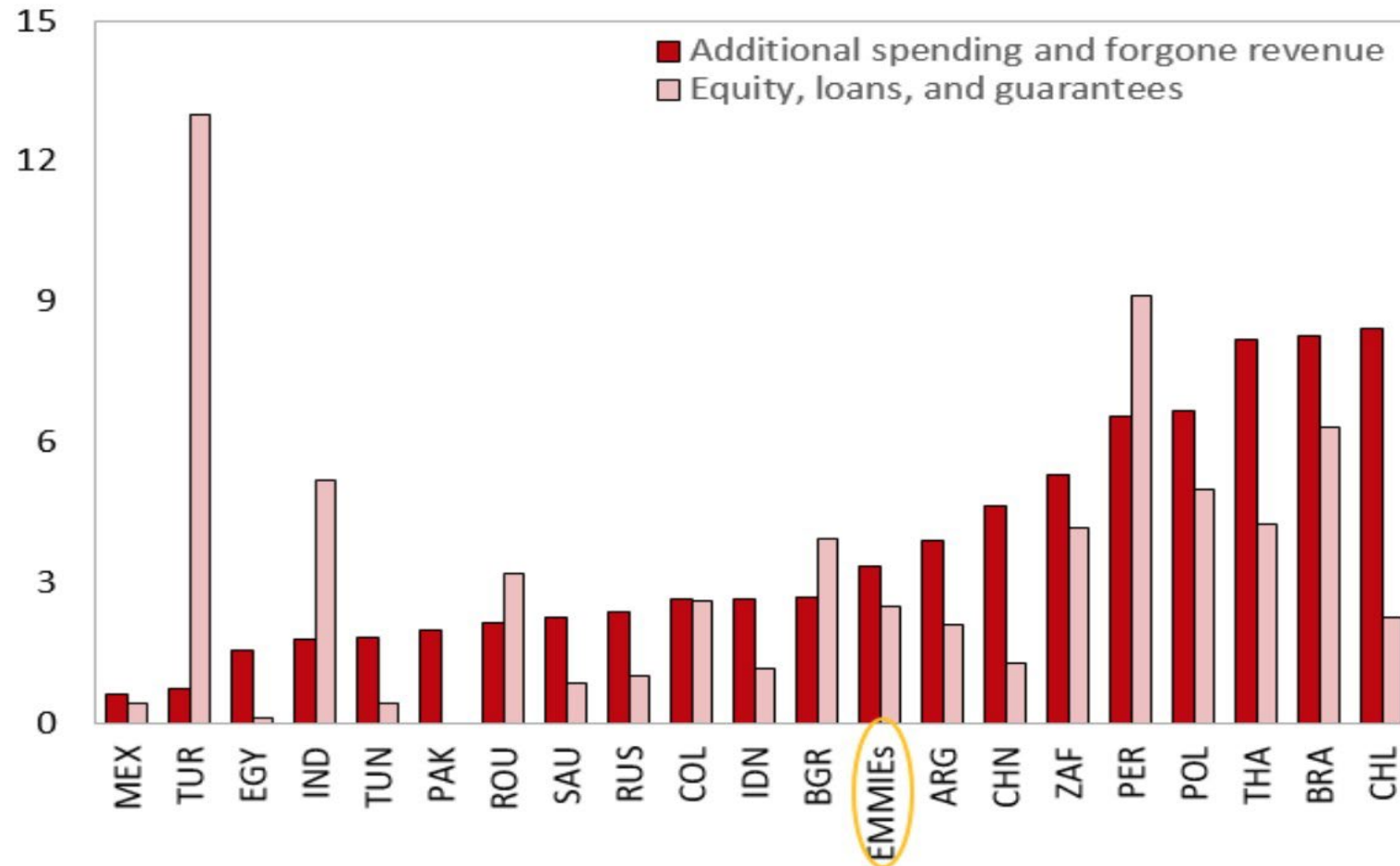
IMF tarafından da açıklanan resmi rakamlara göre, Türkiye, Eylül ayı başına kadar 573 milyar TL tutarına erişen bir mali destek paketini yürürlüğe koymuştur. (GSYH'nin %12.8i)

123 milyar TL'lik kısım bütçe içinden karşılanırken geri kalanı bütçe dışı kaynaklar tarafından aktarılmıştır.

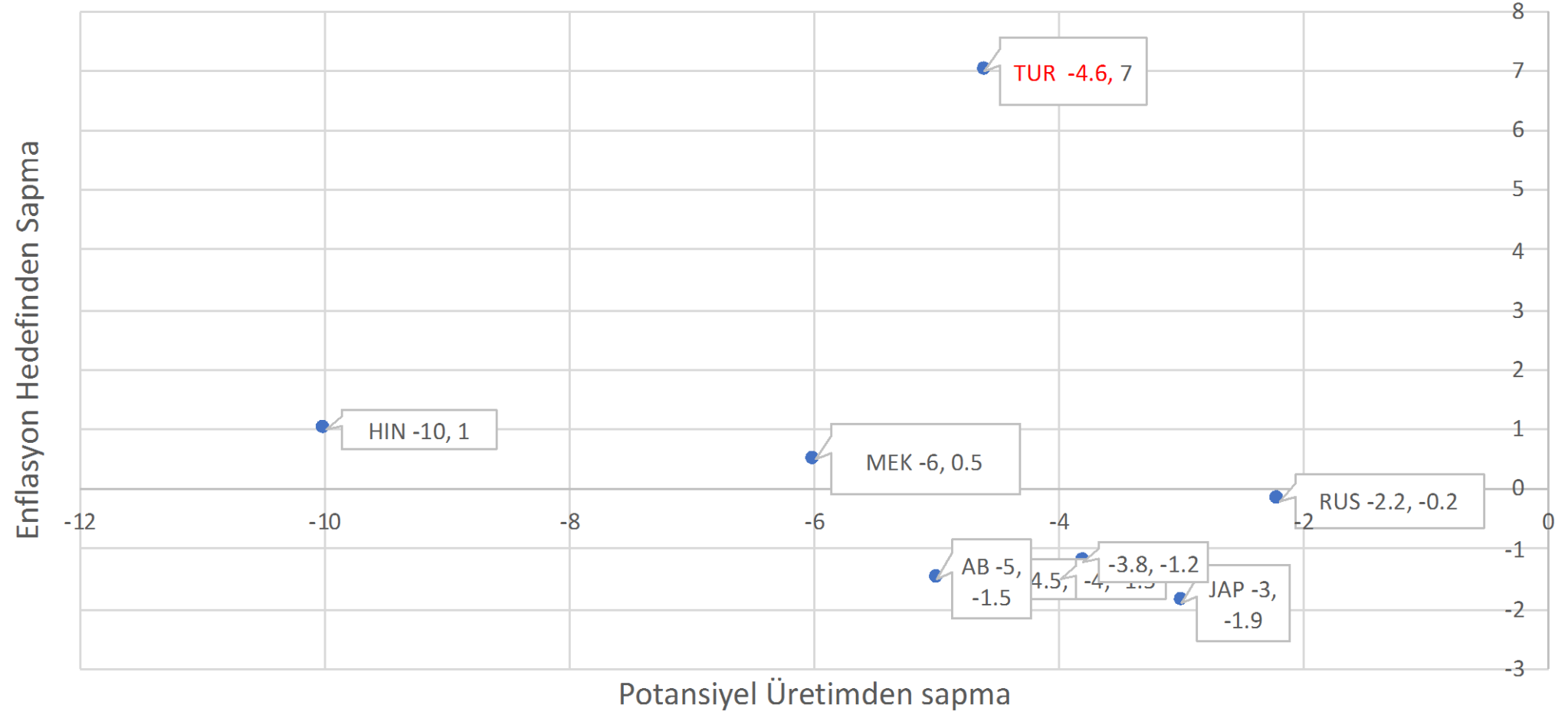
- Mali destekler kredi garantisi (GSYH %6.8'i)
- kamu bankaları tarafından uygulanan kredi erteleme (GSYH %1.5)
- kamu bankalarına sermaye aktarımı (GSYH %0.5)
- kısa dönemli çalışma ödeneği (GSYH %0.4) olmuştur.

# “Yükselen Piyasa” Ekonomilerinde Mali Destekleme ve Kredi (Borçlanma) Desteği (Milli Gelirin %si)

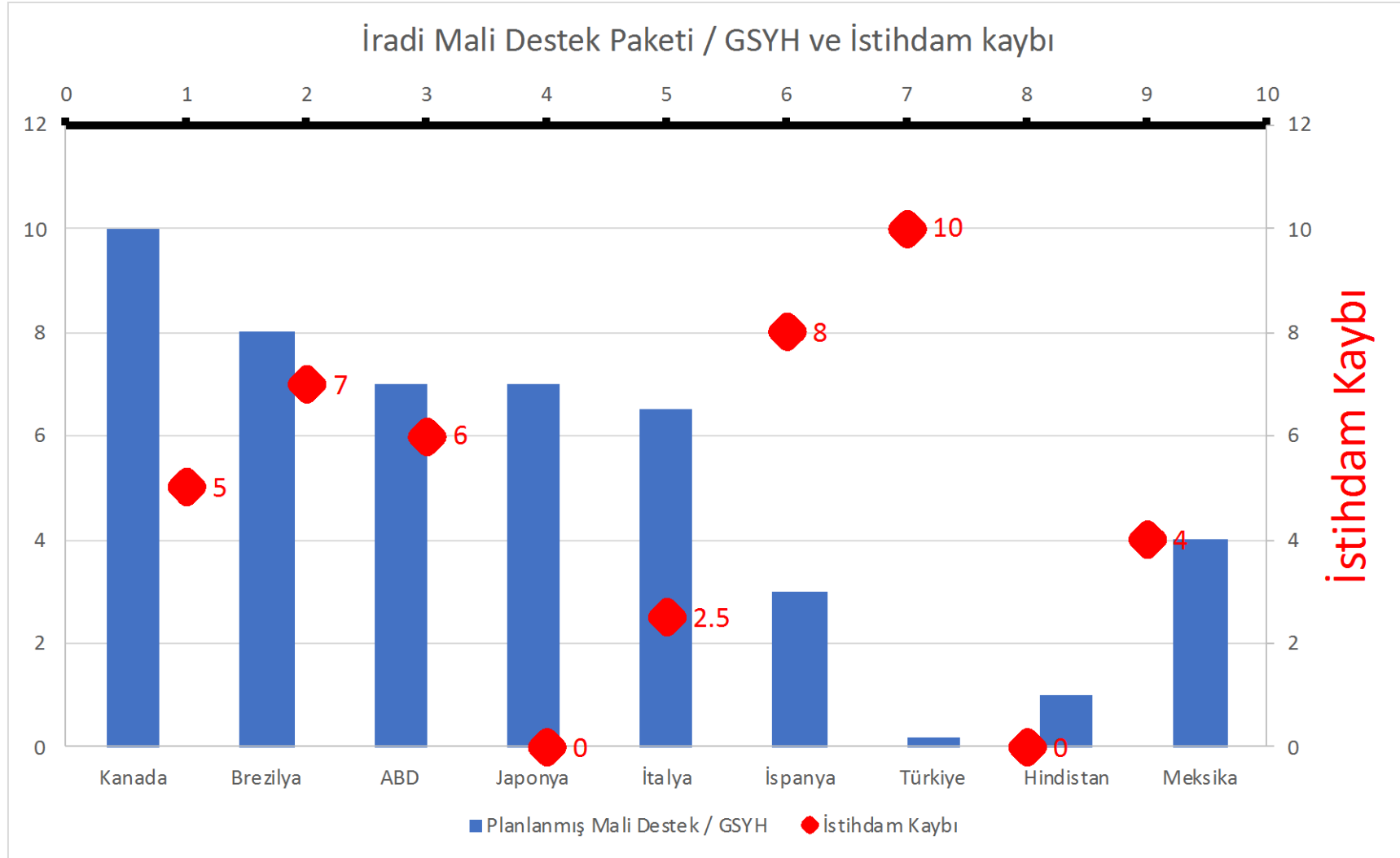
## EMERGING MARKET AND MIDDLE-INCOME COUNTRIES



## Enflasyon Hedefinden ve Potansiyel Üretimden Sapma



Kaynak: G-20 REPORT ON STRONG, SUSTAINABLE, BALANCED, AND INCLUSIVE GROWTH, IMF Staff Report, Kasım 2020



Kaynak: G-20 REPORT ON STRONG, SUSTAINABLE, BALANCED, AND INCLUSIVE GROWTH, IMF Staff Report, Kasım 2020

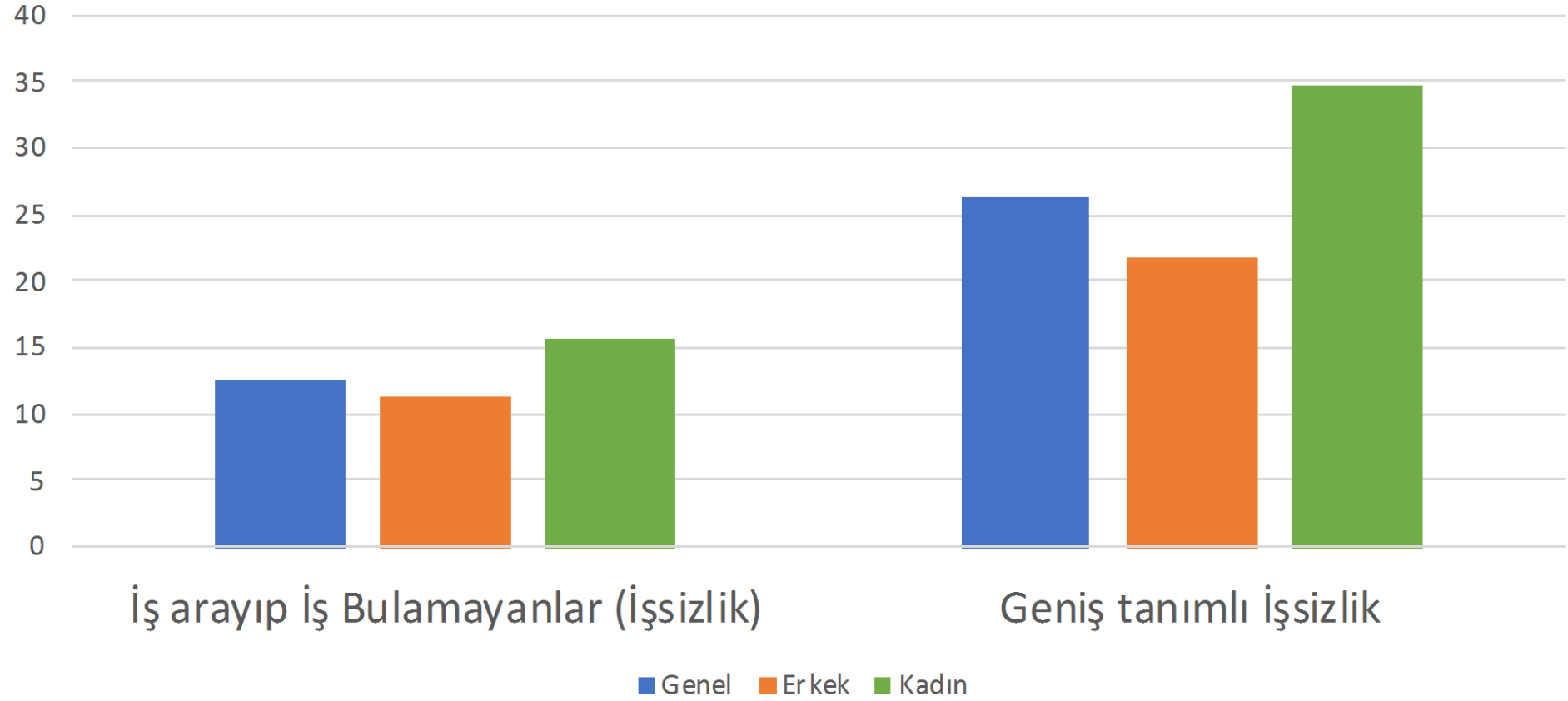
## DISK - AR

Eylül 2019 – Eylül 2020

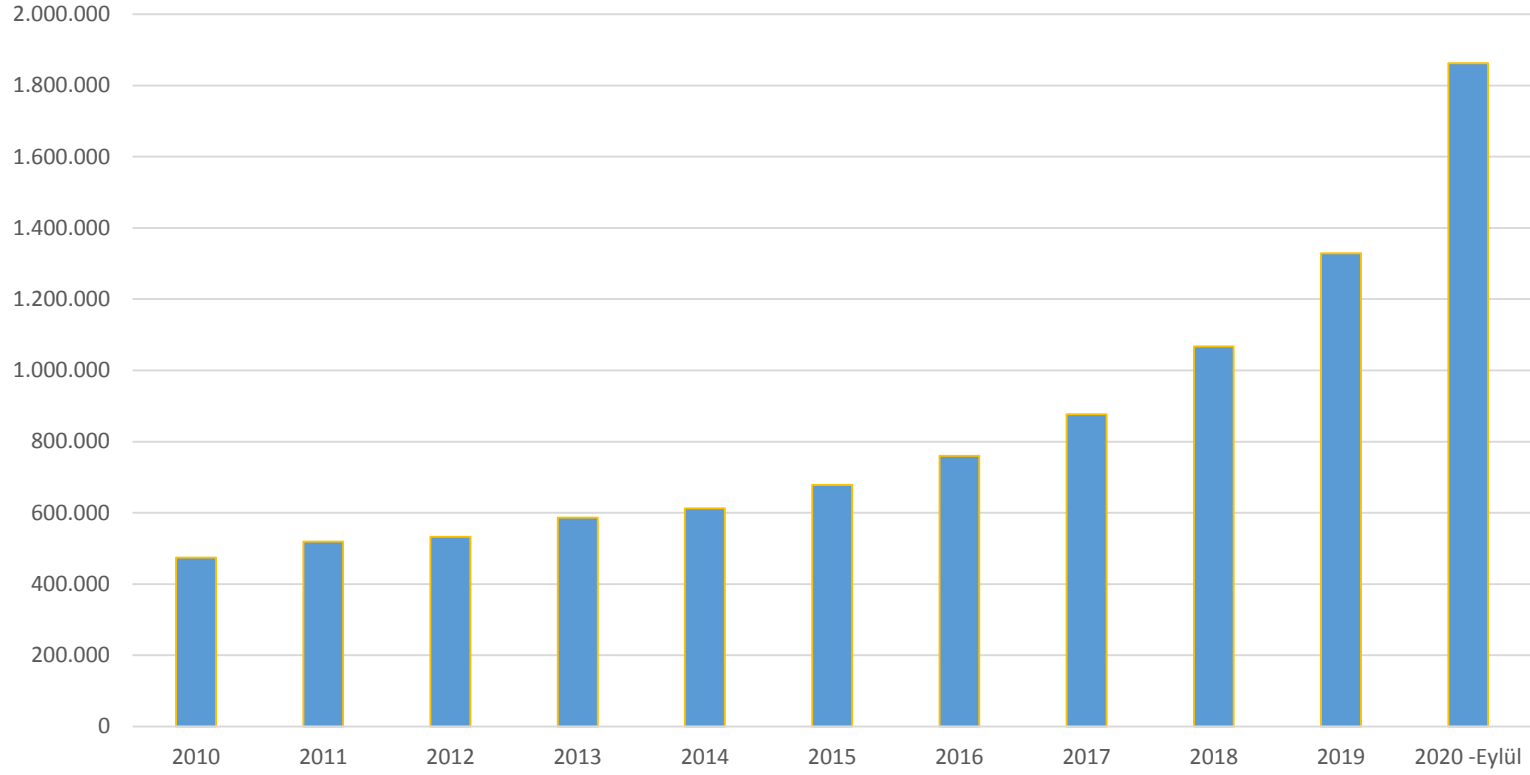
İstihdam kaybı	: 733 bin
İş Arayıp Bulamayanlar	: -550
İş arayıp bulamayanlar oranı	: 12.7%
İş Başında Olanlar	: - 1 milyon 188 bin
İş Başında Olmayanlar	: +455 bin
ILO tanımlı eşdeğer iş kaybı	: 1 milyon 706 bin
Geniş tanımlı İşsiz	: 9 milyon 470 bin (%26)



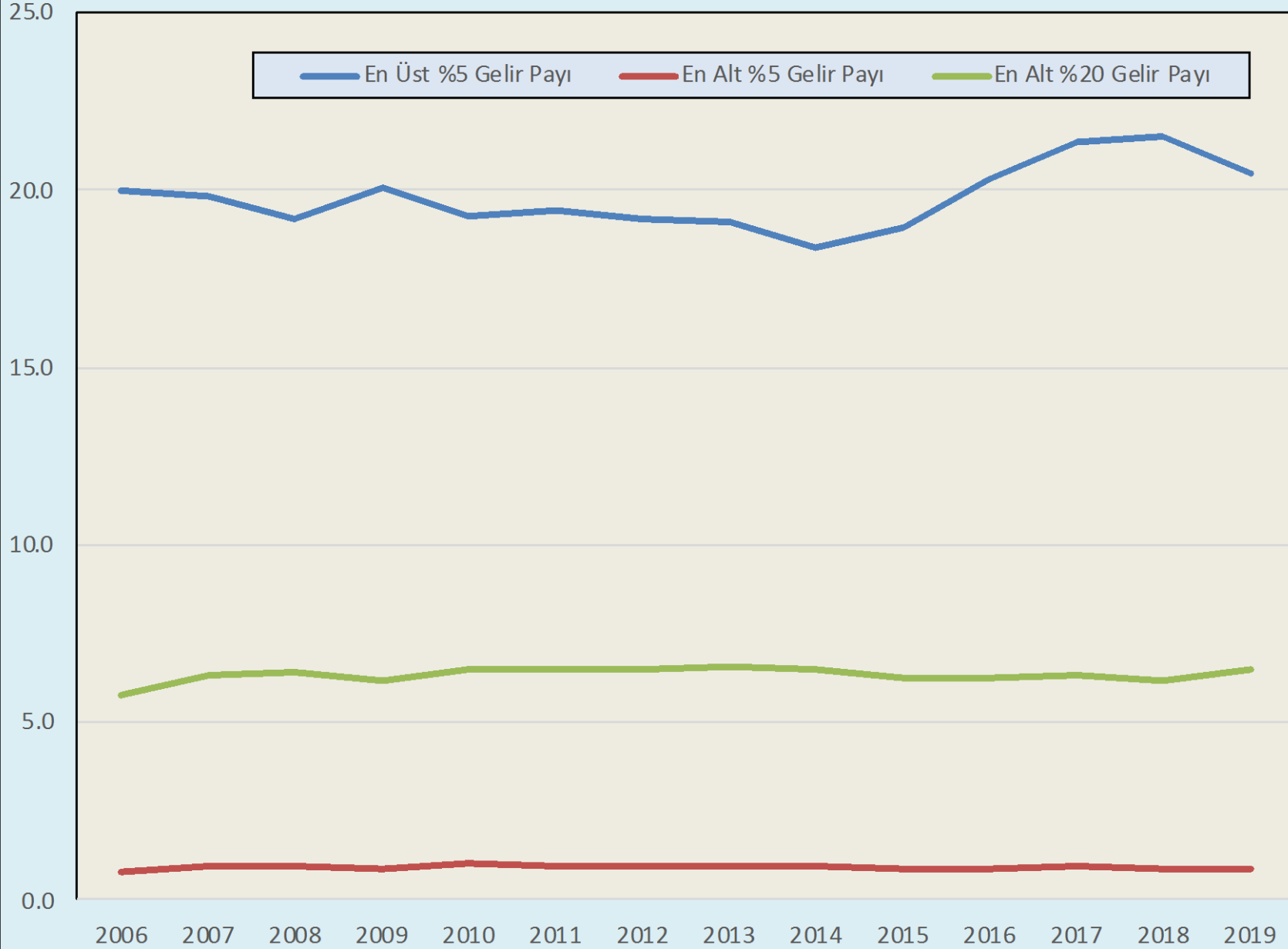
## Cinsiyete Bağlı İşsizlik



## Merkezi Yönetim Toplam Borcu, 2003-2020 (Eylül), milyon TL



## Türkiye'de Gelir Eşitsizliği



Alternatif tasarım -?

İpuçları:

**A. Erinç Yeldan** & Ebru Voyvoda (2020) "[COVID-19 Salgının Türkiye Ekonomisi Üzerine Etkileri ve Politika Alternatiflerinin Makroekonomik Genel Denge Analizi](#)". *Bilim Akademisi – Sarkaç*, Mayıs

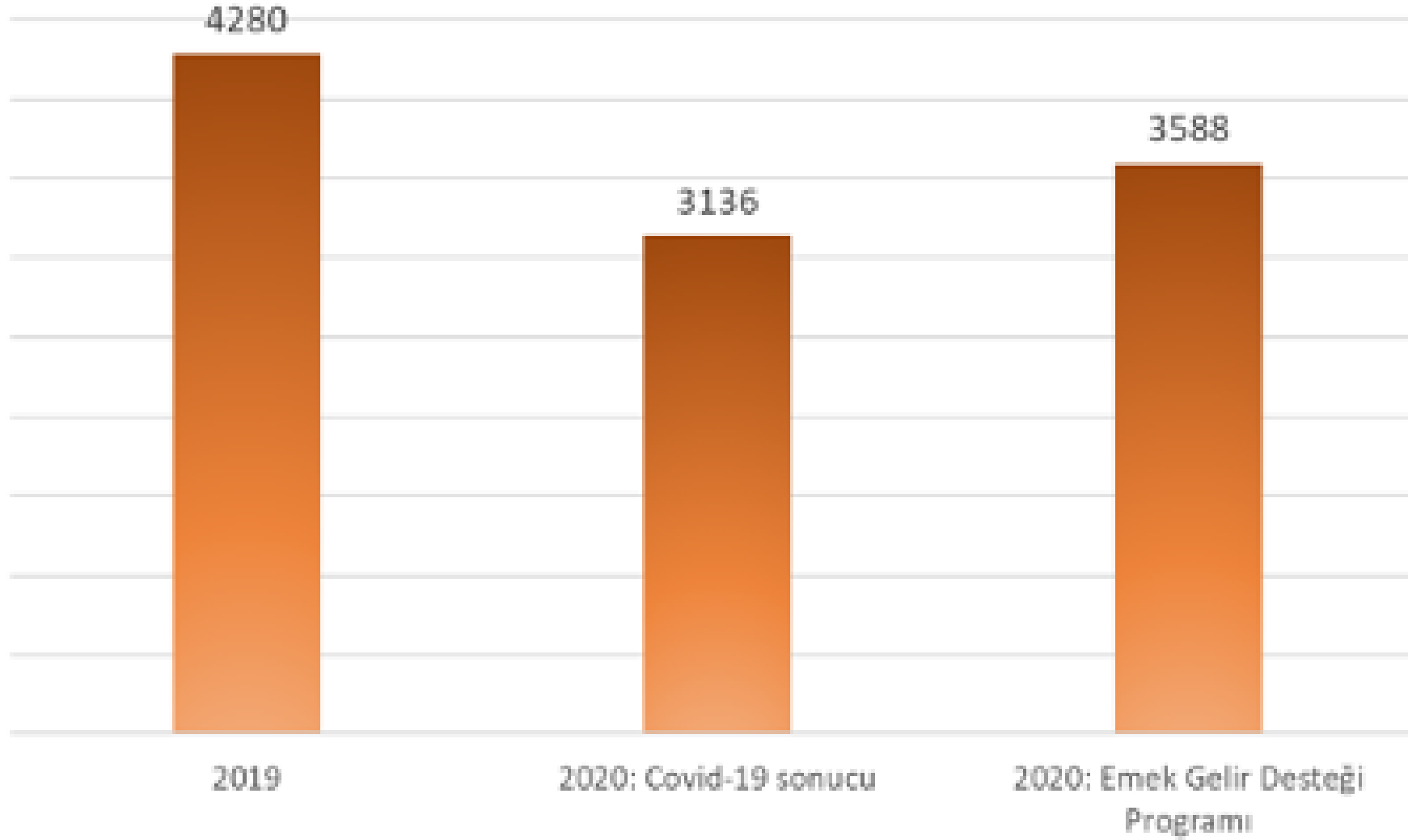
## *Emek Gelir Desteği* (EGD) paketinin teknik unsurları

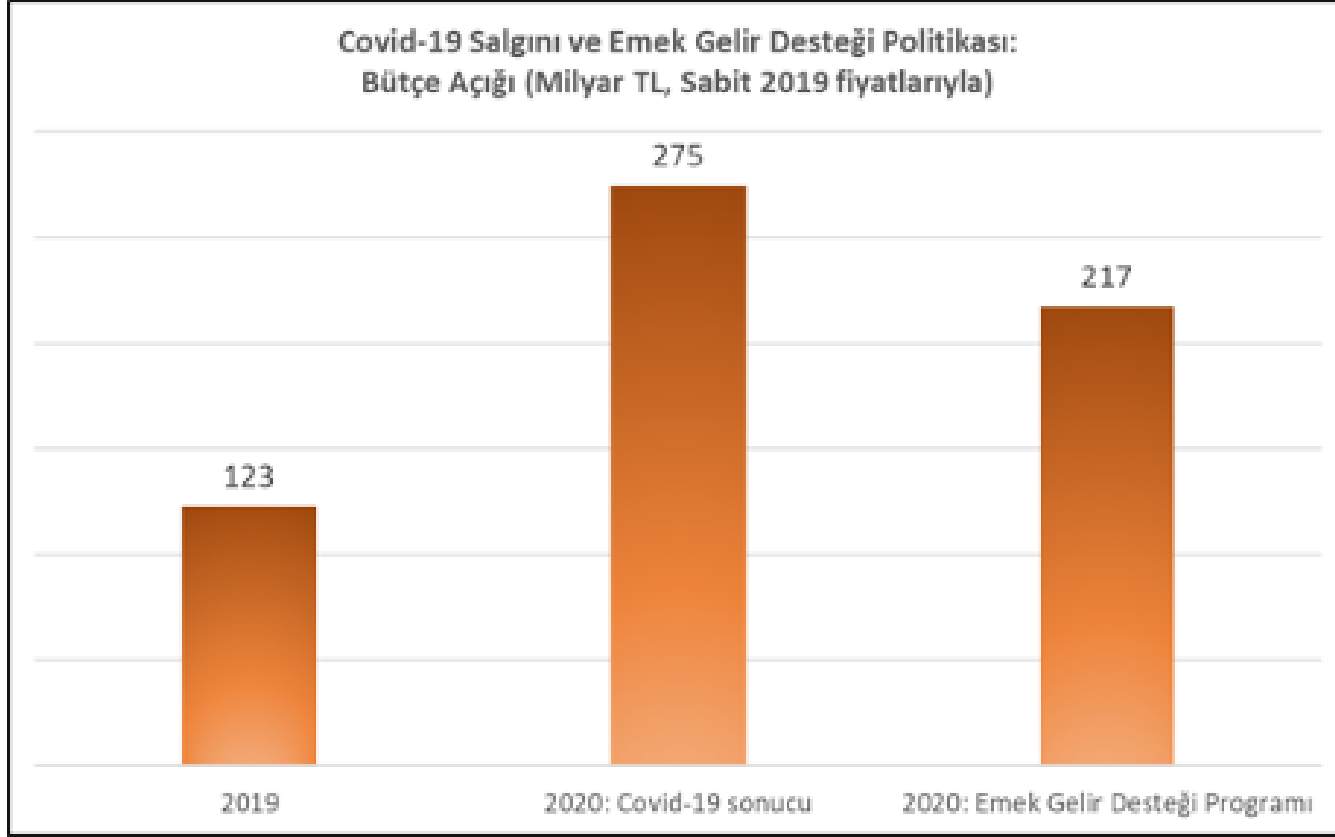
- Krizde işsiz kalan kişilerin, kayıtlı işgücünün ortalama ücretinin %50'sine tekabül edecek sürekli bir gelir transferi ile desteklenmesi;
- küçük ve orta boy şirketlerin ve kendi hesabına çalışan kesimin desteklenmesi;
- kamunun tüketim harcamalarının %20 düzeyinde arttırılması

Model sonuçları *EGD* paketinin mali yükünün 2019 sabit fiyatlarıyla 123,5 milyar TL düzeyinde olacağını ve 2019 milli gelirin %2,9'una ulaşacağını gösteriyor.

Böylesi bir paketin uygulanması neticesinde hanehalkları kullanılabilir ücret geliri kayıplarının yüzde 85'i telafi ediliyor ve yurtiçi gayri safi hasıla Covid-19 salgınının yaratması muhtemel düzeye görece %60'lık bir kazanım sağlıyor.

**Covid-19 Salgını ve Emek Gelir Desteği Politikası:  
GSYH (Milyar TL, Sabit 2019 fiyatlarıyla)**





*Emek Gelir Desteği programıyla salgın nedeniyle 275 milyar TL'ye ulaşacağı tahmin edilen bütçe açığı 217 milyar TL'ye geriletilebilir ve bu şekilde 58 milyar TL geri kazanılabilir.*